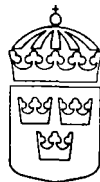

Regeringens proposition

1987/88:117

om reglering av priserna på fisk m. m.

Prop.
1987/88:117

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 3 mars 1988.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Mats Hellström

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag om reglering av priserna på fisk under budgetåret 1988/89.

Utdrag ur protokoll vid regeringsammansammanträde den 3 mars 1988

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdson, Hjelm-Wallén, Peterson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Johansson, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén

Föredragande: statsrådet Hellström

Proposition om reglering av priserna på fisk m. m.

1 Inledning

Regeringen uppdrog den 3 december 1987 åt statens jordbruksnämnd att, efter överläggningar med fiskets förhandlingsdelegation och nämndens konsumentdelegation, avge förslag beträffande prisregleringen på fisk för budgetåret 1988/89. Förslagen skulle utformas med utgångspunkt i de av riksdagen beslutade riktlinjerna för prisregleringen på fisk. I uppdraget erinrades om att jordbruksnämnden vid utformningen av förslaget bör beakta att prisregleringen för fisk skall utvärderas och ses över inför budgetåret 1989/90. Förslagets utformning skulle i huvudsak innebära en förlängning av innevarande års reglering med de justeringar som följer av en utvärdering av de för innevarande år nya inslagen i regleringen.

I uppdraget erinrades om att förslag skulle lämnas till disposition av medel ur prisregleringskassan för fisk för att täcka kostnaderna för premier för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket. Kostnaderna för denna försäkring skulle räknas av från normpriserna och/eller från andra stödformer. Dessutom skulle avräkning göras för kostnaderna för trygghetsförsäkringen under budgetåren 1986/87 och 1987/88.

Jordbruksnämnden skulle vidare avge förslag till disposition av medel ur prisregleringskassan för att täcka kostnader för utsättning av lax, annan laxfisk och ål. Därvid skulle en särskild medelsram beräknas för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. Dessa två rambelopp skulle bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen.

Jordbruksnämnden har i skrivelse den 18 februari 1988 avgett sina förslag med anledning av uppdraget. Nämndens skrivelse bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

I prop. 1987/88:100 (bil. 11 s. 54) har regeringen föreslagit riksdagen att för budgetåret 1988/89 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr. till prisreglerande åtgärder på fiskets område.

2 Prisregleringens utfall 1986/87 m. m.

Grunderna för prisreglering på fisk beslutades av riksdagen år 1978 (prop. 1977/78:112, JoU 23, rskr. 272). Syftet med regleringen är att den skall styra fisket mot lönsamhet samtidigt som den skall medverka till att utjämna variationer i fiskarens inkomster. En närmare redogörelse för prisregleringens utformning finns i prop. 1984/85:143 (s. 19–21).

Inkomstnivån inom heltidsfisket för år 1986 varierar enligt jordbruksnämnden kraftigt beroende på var fisket bedrivs. Nivån mäts som sammanräknad inkomst och innefattar samtliga förvärvskällor. Inkomsten är högst på västkusten, något lägre för sydkustfiskare medan ostkustens fiskare har markant lägre inkomster.

De totala kostnaderna för pristillägg regleringsåret 1986/87 var för normprissatta fiskslag 34 milj. kr. jämfört med 46,4 milj. kr. år 1985/86. Minskningen beror främst på minskade fångster av sill. Av det totala pristilläggsbeloppet för 1986/87 gick 94% till sill. Behållningen i Svensk fisks konjunkturutjämningsfond var 89,8 milj. kr. den 1 juli 1987, en ökning med 14 milj. kr. jämfört med den 1 juli 1986. Motsvarande belopp för jordbruksnämndens prisregleringskassa var 77,9 milj. kr., en ökning med 8,9 milj. kr. Stiftelsen Svensk fisks konjunkturutjämningsfond har fr. o. m. utgången av kalenderåret 1987 upphört som självständig juridisk person varvid fondens medel överförts till Svensk fisk, ekonomisk förening.

Prisregleringsavgiften samt import- och exportavgifterna beräknas innevarande regleringsår tillföra kassan ca 76,5 milj. kr. Ränteintäkterna på de medel som är inestående hos Svensk fisk resp. i prisregleringskassan beräknas uppgå till sammanlagt ca 14 milj. kr. De sammanlagda tillgångarna för prisregleringen innevarande regleringsår uppgår således till ca 260 milj. kr.

De sammanlagda kostnaderna för prisregleringen under innevarande regleringsår beräknades ursprungligen av jordbruksnämnden till ca 120 milj. kr. Kostnaderna beräknas nu till ca 115 milj. kr. Detta skulle innebära att behållningen i prisregleringskassan och hos Svensk fisk skulle komma att uppgå till sammanlagt ca 145 milj. kr. vid regleringsårets utgång. Härtill kommer ca 90,5 milj. kr. i intäkter inkl. ränteintäkter under innevarande regleringsår. Sammanlagt innebär detta att ca 235 milj. kr. skulle finnas tillgängliga under regleringsåret 1988/89.

3 Fiskets omfattning

Jordbruksnämnden gör följande bedömningar i fråga om fångster, avsättning m. m. för regleringsåret 1988/89.

Den totala svenska fångsten av fisk har under senare år minskat och uppgick år 1987 till ca 190 000 ton. Drygt en tredjedel utgjordes av sill/strömning för konsumtion och knappt en fjärdedel av torsk. Av den totala fångsten av sill/strömning avsattes ca 40 000 ton på den inhemska marknaden. Exporten av oberedd och filéad sill/strömning var ca 20 000 ton, varav huvuddelen avsattes i Danmark. Den europeiska sillmarknaden do-

mineras av det stora utbudet av norrsjösill som ökat de senaste åren. Detta har lett till att priserna på sill fallit. Efterfrågan på konsumtionssill kommer troligen inte att öka nämnvärt, varför priserna väntas förbli hårt pressade.

Torskfångsten uppgick förra året till ca 43 000 ton. Den övervägande delen fångas i Östersjön. Ca 30 000 ton torsk avsattes i Sverige medan ca 13 000 ton exporterades i oberoedd form. Importen av torsk, som domineras av frysta filéer, uppgick till ca 20 000 ton. Torskmärknaden har de senaste åren kännetecknats av brist på råvara. Även under de närmaste åren bedöms avsättningssituationen som gynnsam.

Jordbruksnämnden utesluter inte att andra fiskarter kan komma att överta en del av torskmärknaden vilket på lite längre sikt kan få en prisdämpande effekt. Enligt jordbruksnämnden är torskbeståndet i Östersjön kraftigt nedfiskat. Fångstutrymmet de närmaste åren bedöms dock medge ett oförändrat uttag för Sveriges del.

Vad gäller övrig torskfisk och flatfisk är importandelen över 90 %. Marknadsbilden för dessa fiskslag väntas enligt jordbruksnämnden inte förändras nämnvärt. Ett visst ökat fångstutrymme finns för svenska fiskare eftersom fångstkvoterna inte utnyttjas fullt ut.

4 Jordbruksnämndens förslag till prisreglering för budgetåret 1988/89

Jordbruksnämndens förslag om reglering av priserna på fisk m. m. under budgetåret 1988/89 har biträttats av fiskets förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

Jordbruksnämnden och delegationerna enades vid förra årets överläggningar om att man vid fastställande av *normpriserna* för budgetåret 1988/89 skulle beakta kostnadsutvecklingen inom fisket under perioden december 1985–december 1987 samt inkomstutvecklingen för jämförbara grupper enligt löneavtal för såväl år 1986 som år 1987. Även frågan om produktivtetsavdrag skulle behandlas. Vidare skulle vid detta tillfälle, förutom kostnaderna för 1988/89, de för budgetåren 1986/87 och 1987/88 ej tidigare avräknade kostnadsökningarna för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket avräknas från normpriserna. Jordbruksnämnden och delegationerna har vid överläggningarna konstaterat att en sammanvägning av dessa faktorer ger oförändrade normpriser vilket föreslås för sill/strömming och övriggrupperna för budgetåret 1988/89. Någon avräkning för trygghetsförsäkringens kostnadsökning 1988/89 har emellertid inte gjorts. Inte heller har justering gjorts för den kostnadsökning som skulle ha räknats av regleringsåret 1986/87.

Prisgränserna för torsk för budgetåret 1988/89 skulle enligt förra årets överenskommelse justeras på samma sätt som för sill/strömming. Kostnads- och inkomstutvecklingen m. m. motiverar således oförändrade prisgränser. Jordbruksnämnden föreslår dock att den övre prisgränsen höjs med 35 öre/kg. Höjningen motiveras av den minskade tillgången på torsk som har lett till sämre fångster i förhållande till insatta fångstansträngningar.

Förslagen om normpriser framgår i detalj av nämndens skrivelse.

Kostnaderna för trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket beräknas för budgetåret 1988/89 till ca 9 milj. kr., men kostnadsökningen har som nyss nämnts inte avräknats från normpriserna. Den definitiva nivån för 1987/88 (7 815 000 kr.) har räknats av från normpriserna.

För innevarande och tidigare budgetår har *normkvantitet* fastställts endast för sill/strömming. Den uppgår till 60 000 ton. För budgetåret 1988/89 föreslår jordbruksnämnden att normkvantiteten för sill/strömming sänks till 57 000 ton. Normkvantiteten skall enligt förslaget kunna ökas till högst 70 000 ton beroende på hur de föreslagna stöden till export till statshandelsländer och foderfisk utnyttjas.

Under innevarande budgetår utgår *rörliga pristillägg* med 75 % av skillnaden mellan normpris och jämförelsepris för sill/strömming, med 80 % för övriga normprissatta fiskslag och för torsk med 75 % av skillnaden mellan normpris resp. nedre prisgräns och jämförelsepris. Jordbruksnämnden föreslår för budgetåret 1988/89 att pristillägg utgår med oförändrade procenttal.

Under innevarande regleringsår får *överskottspriset* för torsk utgöra högst 70 % av lägstapriset och för övriggrupperna högst 80 %. Överskottspriset för sill/strömming får utgöra högst 60 % av lägstapriset. För storlekarna 2 och 3 får dock överskottspriserna inte underskrida 1 kr./kg. För nästa budgetår föreslår nämnden att överskottspriset för samtliga lägstaprisatta fiskslag, dvs. även makrill och räkor, får uppgå till högst 75 % av lägstapriset. De särskilda reglerna för överskottspriser på sill föreslås upphöra.

För innevarande budgetår anslogs ursprungligen 7 milj. kr. för överskottshanteringen. Överskottskostnaderna har ökat kraftigt på grund av dels större överskottskvantiteter än väntat, dels lägre försäljningspriser. Efter framställningar från Svensk fisk har jordbruksnämnden därför, i enlighet med sitt bemyndigande, hittills medgett föreningen att ta i anspråk sammanlagt högst 14 milj. kr. för överskottshanteringen. För budgetåret 1988/89 föreslår nämnden att högst 12 milj. kr. anslås för överskottshanteringen. Vidare föreslås att jordbruksnämnden bemyndigas medge att Svensk fisk tar i anspråk ytterligare medel till överskottshantering om nämnda belopp inte räcker till.

Under innevarande regleringsår utgår ett *särskilt stöd* i form av regionalt pristillägg för sill/strömming till fiskare bosatta vid syd- och ostkusten samt för torsk till fiskare bosatta på norra ostkusten. Stödet utgår inom ramen för gällande normkvantitet och för fisk som avsätts till human konsumtion. För budgetåret 1988/89 föreslår jordbruksnämnden att stödet för torsk slopas och att stödet i övrigt utgår oförändrat.

Under innevarande budgetår utgår pristillägg för export av sill/strömming till statshandelsländer med lägst 40 öre/kg och högst 65 öre/kg inom en ram av sammanlagt högst 10 milj. kr., varav 3 milj. kr får avse sill från Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön. Under perioden juli–december 1987 har endast ca 1.8 milj. kr. förbrukats, varav huvuddelen har avsett sill från Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön. Jordbruksnämnden föreslår för nästa budgetår att pristillägget utgår med högst 80 öre/kg inom ett oförändrat rambelopp.

Pristillägg för foderfisk utgår under innevarande budgetår med lägst 25 öre/kg och högst 50 öre/kg inom en ram av sammanlagt högst 5 milj. kr. T. o. m. december 1987 har ca 4,5 milj. kr. förbrukats. Jordbruksnämnden har med anledning härav hos regeringen begärt att ej utnyttjade medel för stöd till statshandelsexport får användas för stöd till foderfisk. Med hänsyn till rådande avsättningssvårigheter för sill/strömming till human konsumtion föreslår jordbruksnämnden för nästa budgetår att pristillägg för foderfisk får lämnas med högst 50 öre/kg. Nämnden föreslår därutöver ett regionalt stöd i form av ett pristillägg med högst 25 öre/kg till fiskare bosatta på norra ostkusten. Sammanlagt föreslås ett belopp av 12 milj. kr. härför. Nu gällande fraktstöd för foderfisk på norra ostkusten föreslås därmed upphöra. Jordbruksnämnden föreslår vidare att pristillägg får lämnas till foderfisk från insjöar inom samma belopp. Nu gällande fraktstöd för foderfisk från insjöar föreslås därmed upphöra. Vidare föreslås att nämnden får besluta om jämkning mellan fördelningen av beloppen för foderfiskstödet och exportstödet samt om minskning av stödbeloppet i utbyte mot en ökning av normkvantiteten.

Särskilda fasta pristillägg lämnas för de viktigaste slagen av sötvattensfisk, nämligen med 1,95 kr./kg för gädda, gös, sik och rensad och flådd lake samt med 1,55 kr./kg för abborre, annan lake och siklöja. Nämnden föreslår oförändrade pristillägg för nästa budgetår. I fråga om annan lake önskar jordbruksnämnden pröva frågan om pristillägg över huvud skall utgå.

Även för vissa andra fiskslag ges stöd i form av ett fast pristillägg. För nästa budgetår föreslår jordbruksnämnden oförändrade pristillägg. För övrig makrill föreslås dock sänkt pristillägg till 0,50 kr./kg.

Jordbruksnämnden har haft i uppdrag att efter samråd med fiskeristyrelsen lämna förslag till disposition av medel för att bestrida kostnader för utsättning av lax, annan laxfisk och ål och för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. Nämnden föreslår att högst 5 milj. kr. betalas ur prisregleringskassan för att bestrida kostnader för utsättning av lax och annan fisk under budgetåret 1988/89. Däremot har nämnden inte lämnat förslag om särskilda medel till fördröjd utsättning av lax, men redovisar att fiskeristyrelsen har förordat att 5,5 milj. kr. anvisas för utsättning av fisk, varav 0,6 milj. kr. för fördröjd utsättning av lax och 0,6 milj. kr. för utplantering av lax i Östersjön. Fiskets förhandlingsdelegation har föreslagit att 0,2 milj. kr. avsätts för avveckling av försöken med fördröjd utsättning av lax och att 0,4 milj. kr. används för utsättning av laxsmolt.

Till Swefisk ekonomisk förening har för innevarande budgetår anslagits 3 milj. kr. ur prisregleringskassan för marknadsföringsåtgärder. Föreningen har påbörjat en marknadskampanj. Jordbruksnämnden har hittills överfört 1,5 milj. kr. av de anslagna medlen till föreningen. För nästa budgetår föreslår jordbruksnämnden att Swefisk tilldelas högst 2 milj. kr. för marknadsföringsåtgärder.

Som kompensation till konsumenterna för de höga torskpriserna har för innevarande budgetår avsatts 15 milj. kr. för konsumentfrämjande åtgärder. Jordbruksnämnden föreslår att ytterligare 15 milj. kr. av prisregleringsmedel avsätts för konsumentfrämjande åtgärder. Det sammanlagda

beloppet avses användas för prisnedsättningar på torskfilé under regleringsåret 1988/89.

Jordbruksnämnden föreslår att ett engångsbelopp av 0,5 milj. kr. tillförs Sveriges fiskares riksförbund för täckning av förhandlingskostnader.

Jordbruksnämnden beräknar *prisregleringens kostnader* för regleringsåret 1988/89 till sammanlagt 117 milj. kr., varav 62 milj. kr. hänför sig till kostnader för olika former av prisstöd. Kostnaderna för trygghetsförsäringen beräknas till 9 milj. kr. och kostnaderna för överskottshanteringen till 12 milj. kr. Härtill kommer 5 milj. kr. för utsättning av fisk inkl. fördröjd utsättning av lax. Jordbruksnämndens kostnader för uppbörd och kontroll beräknas till 1,1 milj. kr. och kostnaderna för Svensk fisks administration och upplysningsverksamhet till 10,4 milj. kr. Kostnaderna för Swefisks marknadsåtgärder beräknas till 2 milj. kr. och Sveriges fiskares riksförbunds förhandlingskostnader till 0,5 milj. kr. Kompensationsåtgärderna till konsumenterna beräknas kosta 15 milj. kr.

I fråga om *prisregleringens finansiering* föreslår nämnden följande. Från prisregleringskassan för fisk bör täckas kostnaderna för trygghetsförsäringen, utplantering av fisk, Swefisks marknadsåtgärder, jordbruksnämndens uppbörd och de konsumentfrämjande åtgärderna. Vidare föreslås Svensk fisk tillföras 48 milj. kr. ur prisregleringskassan för att täcka kostnader för rörliga, fasta och regionala pristillägg, pristillägg för stats-handelsexport och foderfisk, överskottshantering samt Svensk fisks administration m. m. Utöver från prisregleringskassan tillförda medel bör Svensk fisk för denna verksamhet få disponera tillgängliga ränteintäkter hos Svensk fisk samt vid behov även hos föreningen behållna medel.

Med nyss nämnda förslag behövs för regleringsåret 1988/89 ca 80 milj. kr. ur jordbruksnämndens prisregleringskassa. Nämnden beräknar att det något understiger kassans intäkter inkl. ränteintäkter under samma period. Behållningen i kassan skulle därmed komma att uppgå till ca 85 milj. kr. den 1 juli 1989. Av behållna medel hos Svensk fisk skulle utöver ränteintäkter behöva tas i anspråk 30 milj. kr. Behållningen skulle därmed komma att uppgå till ca 30 milj. kr. den 1 juli 1989. Disponibla tillgångar skulle vid samma tidpunkt komma att uppgå till ca 115 milj. kr.

5 Föredragandens överväganden

För egen del kan jag i huvudsak biträda jordbruksnämndens förslag till prisreglering på fisk under budgetåret 1988/89. Förslaget utgår i huvudsak från den i uppdraget angivna principen om förlängning i avvaktan på översynen av regleringen. Jag föreslår således att prisregleringen utformas på det sätt jag har redogjort för i det föregående och att de av nämnden föreslagna normpriserna, prisgränserna och den föreslagna normkvantiteten fastställs.

Inför riksdagsbeslutet om innevarande års reglering förordade jag att kostnadsökningen för fiskets trygghetsförsäkring till skillnad från tidigare skulle avräknas från normpriserna först i efterhand då de är kända. Riksdagen avslag emellertid regeringens förslag i bl. a. den delen. Jordbruks-

nämnden fick därför inför årets reglering i uppdrag att följa den gamla principen. I nämndens förslag har detta emellertid inte gjorts. Med hänsyn härtill och med samma motiv som förra året förordar jag därför att kostnadsökningen för trygghetsförsäkringen i fortsättningen avräknas först sedan det verkliga beloppet är känt. I samband med att prisregleringen för 1989/90 beslutas bör alltså hänsyn tas till de avräkningar som nu inte har gjorts och som jag har redovisat i det föregående.

Jordbruksnämnden föreslår att 12 milj. kr. anslås till överskottshanteringen. Det är 5 milj. kr. mer än för innevarande år. Mot bakgrund av de ökade kostnaderna för överskottshanteringen och de lägre försäljningspriserna finner jag förslaget motiverat.

Mot bakgrund av svårigheterna att avsätta sillen som är den fisk vi har störst tillgång på beslutades förra året om bl. a. insatser för export till statshandelsländer. Regeringens förslag som även i fråga om andra åtgärder var inriktade mot stimulans av östersjöfisket avslogs av riksdagen i väsentliga delar. I fråga om den nämnda exporten visar det sig nu att det nya stödet hittills i huvudsak har använts för export av fisk från västerhavet som normalt inte har några avsättningsproblem. Under perioden juli–december 1987 har sålunda endast 1,8 milj. kr. förbrukats av rambeloppet om 10 milj. kr. Härav har 1,5 milj. kr. disponerats för export av västerhavsfångster. Jordbruksnämnden har föreslagit ett oförändrat rambelopp om 10 milj. kr. för nästa år, varav högst 3 milj. kr. för sill från västerhavet. Vidare föreslår nämnden att stödet skall höjas till högst 80 öre/kg samt att oförbrukade medel skall kunna disponeras för stöd till foderfisk. I övrigt föreslås oförändrade regler.

Jordbruksnämnden föreslår vidare att det sammanlagda stödet till foderfisk höjs med 7 milj. kr. till högst 12 milj. kr. Enligt fiskeristyrelsens beslut är det under år 1988 åter tillåtet att bedriva industrifiske efter sill och skarpsill i Östersjön. Vidare föreslår nämnden att fraktstödet till foderfisk från norra ostkusten och fraktstödet för foderfisk från insjöar omvandlas till ett pristillägg för foderfisk. Nämnden föreslår även att det regionala stödet för torsk slopas med hänsyn till den gynnsamma prisutvecklingen.

För egen del vill jag betona nödvändigheten av att söka nya avsättningsmöjligheter för den svenskfångade sillen. Större ansträngningar måste göras för att få till stånd en ökad, lönsam export. Det resultat som har nåtts hittills under innevarande budgetår är inte tillfredsställande. Hela näringen måste medverka till en bättre utveckling. Berörda myndigheter kan delta i detta arbete inom givna resursramar. Vidare är det angeläget att alla möjligheter utnyttjas för avsättning inom landet. Ansträngningar måste också göras för utveckling av produkter baserade på sill. Särskilt statligt stöd kan utnyttjas för detta ändamål. Jag vill i sammanhanget erinra om att regeringen denna dag har beslutat att återbetalning av prisregleringsavgift till beredningsindustrin skall kunna ske för de fiskprodukter som exporteras. Därmed skapas konkurrensneutralitet på exportmarknaden.

Möjligheterna att avsätta sill som foderfisk begränsas bl. a. av den återhållsamhet mot användning av fiskmjöl som foder som har deklarerats från animalieproducenternas sida till följd av kritik mot fisksmak i kött och minskad hållbarhet hos köttet. Hänsyn till detta måste sålunda tas då stödets omfattning bestäms.

Jag kan i och för sig godta jordbruksnämndens förslag till exportstöd och pristillägg för foderfisk. Den jämningsmöjlighet mellan stödförmerna som nämnden önskar besluta om för egen del bör emellertid ankomma på regeringen. Jag vill i sammanhanget för riksdagens information anmäla att regeringen tidigare denna dag på mitt förslag och efter framställning av jordbruksnämnden och Sveriges fiskares riksförbund beslutat om en sådan jämkning för innevarande regleringsår. I princip är nämligen medelstillelningen för dessa båda ändamål maximerade av riksdagen genom att regeringens förslag våren 1987 i dessa delar inte godtogs.

Även jordbruksnämndens förslag till förändring av stödet för foderfisk från insjöar bör godtas.

Jordbruksnämnden bör av regeringen kunna bemyndigas att betala ut 48 milj. kr. till Svensk fisk för kostnaderna för pristillägg, överskottshantering samt Svensk fisks administration m. m. För dessa ändamål bör Svensk fisk få disponera även ränteintäkter hos Svensk fisk samt vid behov även hos föreningen behållna medel. Det är angeläget att Svensk fisk i sin upplysningsverksamhet särskilt beaktar behovet av insatser för bättre skolmåltider.

Av medlen i prisregleringskassan bör de 15 milj. kr. som har reserverats för konsumentfrämjande åtgärder under innevarande budgetår tillsammans med ytterligare 15 milj. kr. för budgetåret 1988/89 användas för de åtgärder som jordbruksnämnden föreslår. Beslut i denna fråga bör i likhet med vad som nu gäller fattas av regeringen.

Överskottspriserna bör fastställas på det sätt som nämnden har föreslagit. Svensk fisk bör få besluta om avsättningen av överskotten i samma utsträckning som för närvarande.

Medel som har anslagits ur prisregleringskassan för fisk till prisregleringen och som inte tas i anspråk under perioden bör tillföras Svensk fisk, ekonomisk förening.

Till prisregleringskassan för fisk bör liksom under innevarande år föras högst 1 milj. kr. av de fettvaruavgifter som tas ut vid härdning av sillolja och inhemsk råvara, med avdrag för vad som beräknas bli återbetalat vid export. Av medlen i prisregleringskassan bör högst 2 milj. kr. avsättas för Swefisks marknadsföring. Till Sveriges fiskares riksförbund bör utbetalas ett engångsbelopp av 0,5 milj. kr. för täckande av förbundets förhandlingskostnader. Vidare bör medel avsättas för att täcka kostnaderna för trygghetsförsäkringen för fisket, preliminärt ca 9 milj. kr. För utsättning av lax, annan laxfisk och ål inkl. försök med fördröjd utsättning av lax bör anslås högst 5,5 milj. kr., vars närmare användning liksom för närvarande bör beslutas av fiskeristyrelsen. Jordbruksnämnden har beräknat sina kostnader för uppbörd och kontroll till 1,1 milj. kr. Dessa kostnader bör täckas med medel ur prisregleringskassan.

Medel ur prisregleringskassan för fisk bör även under nästa budgetår få användas för andra ändamål om regeringen anser det påkallat vid akuta svårigheter inom fisket.

6 Hemställan

Prop. 1987/88:117

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att medge att för tiden den 1 juli 1988—den 30 juni 1989 reglering av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel får ske enligt de grunder som jag har förordat.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

STATENS JORDBRUKSNÄMND 1988-02-18
(PF4-01-JS)

DNR 402-170/88

REGERINGEN

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

PRISREGLERINGEN PÅ FISK M M UNDER BUDGETÅRET 1988/89

(3 bilagor)

1 FÖRHANDLINGSUPPDRAGET

Regeringen uppdrog i beslut den 3 december 1987 åt statens jordbruksnämnd att efter överläggningar med fiskets förhandlingsdelegation och jordbruksnämndens konsumentdelegation avge förslag beträffande prisregleringen på fisk under budgetåret 1988/89. I uppdraget angavs följande. Förslaget skall utformas med utgångspunkt i de av riksdagen år 1978 beslutade riktlinjerna för prisregleringen.

Förslagen bör utformas med beaktande av att prisregleringen för fisk skall utvärderas och ses över varför förslagen i huvudsak bör innebära en förlängning av innevarande års reglering med de justeringar som följer av en utvärdering av de för innevarande år nya inslagen.

Jordbruksnämnden bör avge förslag till disposition av medel ur prisregleringskassan för fisk för att bestrida kostnader för premier för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket. Kostnaderna för försäkringen skall räknas av från normpriserna och/eller från andra stödformer. Vidare skall avräknas kostnaderna för trygghetsförsäkringen under budgetåren 1986/87 och 1987/88 enligt den överenskommelse som nämnden redovisade i sin skrivelse angående prisregleringen under innevarande budgetår.

Förslaget bör även omfatta disposition av medel ur prisregleringskassan för att täcka kostnader för utsättning av lax, annan laxfisk och ål. Därvid skall även beräknas en särskild medelsram för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. Dessa två rambelopp bör bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen.

Jordbruksnämnden har nu överlagt med fiskets förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen angående prisregleringen på fisk under budgetåret 1988/89. Överläggningarna har lett till en överenskommelse och i samförstånd med delegationerna lägger nämnden fram följande förslag.

Prop. 1987/88:117
Bilaga

2 UTGÅNGSPUNKTER

De av riksdagen beslutade allmänna riktlinjerna för fiskeripolitiken (prop 1977/78:112, JoU 23, rskr 272) omfattar ett inkomstmål, ett konsumentmål, ett produktionsmål, ett effektivitetskrav och ett regionalpolitiskt mål. Nämnden har berört dessa olika mål bl a i sin regleringskrivelse till regeringen den 8 april 1981.

De år 1981 beslutade riktlinjerna för prisregleringen på fisk (prop 1980/81:198, JoU 37, rskr 423) innebar bl a att det sk normprissystemet togs i bruk. Normprissystemet innebär i huvudsak att normpriser och normkvantiteter för de viktigare slagen av fisk fastställs av statsmakterna efter förslag av jordbruksnämnden. Normpriserna skall i princip sättas så att fisket når avsedd lönsamhet samt att konsumenterna erbjuds fisk till rimliga priser. Normkvantitet anger den kvantitet för vilken pristillägg högst kan utgå.

7. I bilaga 1 redovisas uppgifter rörande normprissystemet samt regleringsekonomin fr o m budgetåret 1983/84.

3 FÅNGSTER OCH AVSÄTTNING

Den totala svenska fångsten av fisk har under senare år minskat och uppgick år 1987 till ca 190 000 ton. Drygt en tredjedel eller 70 000 ton utgjordes av sill/strömning för konsumtion och ca en fjärdedel eller ca 43 000 ton av torsk. Sill och torsk är således de helt dominerande fiskslagen i det svenska fisket.

Avsättningen av svenskfångad sill/strömning på den inhemska marknaden uppgår årligen till ca 40 000 ton. Exporten av oberedd och filéad sill/strömning uppgick år 1987 till ca 20 000 ton, varav huvuddelen avsattes i Danmark.

Den europeiska sillmarknaden domineras av det stora utbudet av nordsjösill, som ökat de senaste åren. Det ökade utbudet har fört med sig att priserna på sill fallit. Eftersom konsumtionen troligen inte kommer att öka i nämnvärd grad är det sannolikt att priserna på sill kommer att förbli hårt pressade.

Torskfångsterna i Sverige uppgick år 1987 till ca 43 000 ton. Den övervägande delen av de svenska torskfångsterna fås i Östersjön. År 1987 avsattes ca 30 000 ton torsk i Sverige medan ca 13 000 ton exporterades i oberoedd form. Importen av torsk, som domineras av frysta filéer, beräknas 1987 ha uppgått till ca 20 000 ton, omräknad till landad vikt.

Torskmärknaden har de senaste åren varit fast med brist på råvara. Även under de närmaste åren bedöms avsättnings-situationen som gynnsam. Det kan dock inte uteslutas att andra fiskarter övertar en del av torskmärknaden vilket i sin tur åtminstone på litet längre sikt kan få en dämpande effekt på priserna. Torskbeståndet i Östersjön har blivit kraftigt nerfiskat. Fångstutrymmet de närmaste åren torde ändå medge ett uttag för Sveriges del på 40 000 - 50 000 ton (levande vikt), dvs en i stort sett oförändrad kvantitet.

Vad gäller övrig torskfisk och flatfisk är importandelen över 90 %. Märknadsbildn för dessa fiskslag väntas inte förändras nämnvärt. Det finns ett visst utrymme för ökade fångster av svenska fiskare eftersom fångstkvoterna ej utnyttjas fullt ut.

4 INKOMSTUTVECKLINGEN INOM FISKET

Enligt 1978 års riksdagsbeslut sammanfattas målsättningen för fiskeripolitiken på följande sätt:

"Målet för fiskeripolitiken bör vara att skapa förutsättningar för att de som är sysselsatta i fiskerinäringen kan få både en ekonomisk och social standard som är jämförbar med den som erbjuds inom andra näringar och trygghet i arbetet samtidigt som konsumenterna erbjuds fisk av god kvalitet till rimliga priser. Inom de gränser som ges av en ansvarsfull hushållning av fisktillgångarna bör fisket bedrivas så effektivt som möjligt och fångsterna bestämmas av möjligheterna till lönsam och stabil avsättning. Samtidigt bör hänsyn tas till behovet av sysselsättning främst i kust- och skärgårdsområdena där fisket har stor regionalpolitisk betydelse".

Till nu avslutade överläggningar har inkomstmaterial för år 1986 funnits tillgängligt i form av SCB:s deklarationsundersökning för fiskare. Denna baseras på ett slumpmässigt urval av självdeklarationer från yrkesfiskare, för 1986 enligt 1985 års fiskeriräkning och för tidigare år enligt 1979 års fiskeriinventering. I bearbetningen ingår endast fiskare vars inkomst av fiske uppgått till minst hälften av den totala inkomsten (exkl kapitalinkomster).

Som framgår av tabell 4 är inkomstnivån vad gäller "sammanräknad inkomst" högst på västkusten. Sydkustens fiskare uppvisar år 1986 ca 7 % lägre inkomster medan ostkustens fiskare har markant lägre inkomster. "Inkomster av fiske mm", som avser att belysa resultatutvecklingen för själva fiskeverksamheten, visar för syd- och ostkustens fiskare ett kraftigt förbättrat resultat år 1986.

Prop. 1987/88:117
Bilaga

**TABELL 4 INKOMSTER FÖR TRÅLFISKARE ENLIGT SCB:5
DEKLARATIONSUNDERSÖKNING FÖR FISKARE**

År	Sammanräknad inkomst ¹		Inkomster ² av fiske m m	
	Kronor	Förändring från året innan, %	Kronor	Förändring från året innan, %
VÄSTKUSTEN				
1984	98 400		122 700	
1985	109 600	+ 11	130 400	+ 6
1986	103 400	- 6	128 600	- 1
SYDKUSTEN				
1984	93 000		139 400	
1985	97 100	+ 4	109 800	- 21
1986	96 500	- 1	126 600	+ 15
OSTKUSTEN				
1984	58 400		69 900	
1985	63 200	+ 8	73 000	+ 5
1986	68 700	+ 9	85 700	+ 17

- 1 Det taxeringsmassiga begreppet "sammanräknad inkomst" innefattar samtliga förvärvskällor. Underskott i förvärvskälla upptas till noll. Avdrag har gjorts för egenavgifter.
- 2 Driftsekoniskt begrepp. Kontant netto av fiske minskat med värdeminskingsavdrag och avdrag för ökade levnadsomkostnader samt ökat med ersättning från arbetslöshetskassa och försäkringskassa. Avser att belysa resultatutvecklingen för själva fiskeverksamheten. Resultatregleringsposter har ej medtagits och avdrag har ej gjorts för egenavgifter.

5.1 UNDERLAG

Som underlag för sina bedömningar och förslag har parterna haft följande material:

- uppgifter om det biologiska fångstutrymmet samt marknads- och avsättningsförhållanden
- inkomstförhållanden inom det svenska fisket
- prisutvecklingen för produktionsmedel inom de viktigaste fiskeinriktningarna
- löneavtalen på arbetsmarknaden för de stora löntagarkollektiven

Uppgifter om det biologiska fångstutrymmet samt marknads- och avsättningsförhållanden redovisas i avsnitt 3 och i avsnitt 4 redogörs för inkomstförhållanden inom det svenska fisket.

Prisutvecklingen för produktionsmedel inom de viktigaste fiskeinriktningarna visar enligt jordbruksnämndens beräkningar en minskning med 8,6 % under perioden december 1985 - december 1987.

En sammanfattning av löneavtalen för åren 1986 och 1987 inom olika avtalsområden redovisas i tabell 5.1. Det bör observeras att lönehöjningarna gäller från olika tidpunkter för olika avtalsområden.

TABELL 5.1 LÖNEHÖJNINGAR INOM OLIKA AVTALSOMRÅDEN ÅREN 1986 OCH 1987. PROCENT

	SAF-LO- området	SAF-PTK- området	Statliga sektorn	Kommuner och landsting
Vikter, %	37	27	14	22
1986				
Allmänna utrymmen ¹	9,7 ²	5,1	5,7	7,1
Selektiva åtgärder	-	-	2,06	0,7
1987				
Allmänna utrymmen ¹	..	3,5	-	-
Selektiva åtgärder	-	-	1,0	-

1 Inkl beräknad löneglidning.

2 Totalt för 1986 och 1987.

Normkvantitet anger för vilken kvantitet pristillägg utgår. Den medför i och för sig inte någon begränsning i fisket.

För innevarande och tidigare budgetår har normkvantitet fastställts endast för sill/strömning. Den uppgår under innevarande budgetår till 60 000 ton men får ökas till högst 70 000 ton, beroende på i vilken utsträckning stödet till export av sill/strömning till statshandelsländer utnyttjas (se avsnitt 5.9).

För budgetåret 1988/89 föreslås att normkvantiteten för sill/strömning sänks till 57 000 ton. Jordbruksnämnden bör dock få bemyndigande att höja normkvantiteten till högst 70 000 ton och samtidigt minska rambeloppet för export av sill/strömning till statshandelsländer och/eller rambeloppet för stöd till foderfisk (se avsnitten 5.9 och 5.10). Härvid bör gälla att en ökning av normkvantiteten med 1 000 ton skall motsvaras av en sänkning av något av de nämnda rambeloppen med en miljon kronor. Sådan eventuell ökning av normkvantiteten bör dock ej få ske i efterhand för period för vilken pristillägg fastställts.

5.3 **NORMPRISER**

Förslag till förändring av normpriserna har vid tidigare överläggningar grundats på dels kostnadsökningen inom fisket, dels inkomstökningen för jämförbara grupper samt förändringar i sociala avgifter. Vid sammanvägning har inkomstdelen och kostnadsdelen satts till vardera 50 %. Även ett produktivitetskrav har ställts. Vidare har införandet av den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket samt premiehöjningar för denna t o m budgetåret 1985/86 avräknats från normpriserna på så sätt att kostnaderna för pristilläggen beräknats bli lika mycket lägre som kostnaden för försäkringen.

Vid överläggningarna inför innevarande budgetår konstaterades att en sammanvägning av kostnadsutveckling och inkomstutveckling för jämförbara grupper samt beaktande av produktivitetsutveckling och kostnadsökning för trygghetsförsäkringen i och för sig skulle motiverat en sänkning av normpriserna.

Med hänsyn till att nedgången i kostnadsindex bedömdes som tillfällig enades dock parterna om att för budgetåret 1987/88 föreslå oförändrade normpriser för sill/strömning och för övriggrupperna jämfört med budgetåret innan.

Man enades vidare om att när kompensation till fisket skulle fastställas för budgetåret 1988/89 skulle beaktas kostnadsutvecklingen inom fisket under perioden december 1985 - december 1987 samt inkomstutvecklingen för jämförbara grupper enligt löneavtal för såväl år 1986 som år 1987. Även frågan om produktivitetsavdrag fick då tas upp till behandling. Vidare skulle vid detta tillfälle de ökade kostnaderna för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket, som inträffat efter budgetåret 1985/86, avräknas från normpriserna.

Överenskommelsen innebar således att den kostnads- och inkomstutveckling mm, som normalt skulle beaktats vid detta överläggningstillfälle, förskjöts ett år för att istället medräknas först vid överläggningarna inför budgetåret 1988/89.

Det kan nu konstateras att en sammanvägning av kostnadsutvecklingen för perioden december 1985 - december 1987 och inkomstutvecklingen för jämförbara grupper enligt löneavtalen för 1986 och 1987 samt ett beaktande av produktivitetskravet samt kostnadsutvecklingen för trygghetsförsäkringen till den för budgetåret 1987/88 definitiva nivån (7,815 milj kr) ger en sammantagen förändring om cirka plus/minus noll. Normpriserna föreslås därför för budgetåret 1988/89 bli oförändrade jämfört med innevarande budgetår.

Förslag till normpriser för budgetåret 1988/89 framgår av tabell 5.2.

TABELL 5.2 FÖRSLAG TILL NORMPRISER FÖR BUDGETÅRET 1988/89, KR/KG

Fiskslag/ Normprisgrupp	Förslag ₅ 1988/89
Sill/strömming, stor	3,17
Sill/strömming, liten	2,46
Övriggrupp I ¹	6,97
Övriggrupp II ²	8,69
Övriggrupp III ³	17,25
Övriggrupp IV ⁴	3,49

- 1 Gråsej, vitling, sandskägga och pigghaj.
- 2 Kolja, rödspätta, havskatt och lyrtorsk.
- 3 Kummel, röttunga och bergtunga.
- 4 Lubb, skrubba och horngägga.
- 5 Förslaget innebar oförändrade normpriser.

För innevarande budgetår ersattes normpriset för torsk med en nedre och en övre prisgräns. Syftet med denna konstruktion är att öka fiskarnas möjligheter att erhålla relativt höga priser utan att prisdämpande åtgärder genomförs. Samtidigt tillåts priserna falla relativt kraftigt innan pristillägg kan utgå. Konstruktionen underlättade för parterna att komma överens om utformningen av stödet till torsk. Vid jämförelsepriser (genomsnittliga på visst sätt definierade avräkningspriser till fiskare) över den övre prisgränsen vidtas prisdämpande åtgärder. Vid jämförelsepriser under den nedre prisgränsen utgår pristillägg på samma sätt som när jämförelsepriserna för normprissatta fiskslag ligger lägre än normpriserna (se avsnitt 5.5).

Överenskommelsen inför innevarande budgetår innebar att prisgränserna för torsk för budgetåret 1988/89 skulle justeras på samma grunder som normpriserna. Kostnads- och inkomstutvecklingen mm motiverar således oförändrade prisgränser (se avsnitt 5.3).

Jordbruksnämnden och delegationerna har dock enats om att föreslå en höjning av den övre prisgränsen med 35 öre/kg. Höjningen motiveras av den minskade tillgången på torsk som inneburit sämre fångster i förhållande till insatta fångstansträngningar. Systemet med prisgränser skall ses som ett försök och bör som sådant tillämpas även under budgetåret 1988/89.

Förslag till prisgränser under budgetåret 1988/89 framgår av tabell 5.3.

**TABELL 5.3 FÖRSLAG TILL PRISGRÄNSER FÖR TORSK UNDER
BUDGETÅRET 1988/89 SAMT JÄMFÖRELSE MED
INNEVARANDE BUDGETÅR. KR/KG**

Period	Nedre prisgräns	Övre prisgräns
1987/88		
juli - december 1987	6,00	7,20
januari - juni 1988	5,50	6,70
1988/89, förslag		
juli - december 1988	6,00	7,55
januari - juli 1989	5,50	7,05

5.5 RÖRLIGA PRISTILLÄGG

Rörliga pristillägg kan utgå för normprissatta fiskslag samt för torsk om jämförelsepriset understiger normpriset resp nedre prisgränsen.

Under innevarande budgetår utgår pristillägg för sill/strömming med 75 %, för övriga normprissatta fiskslag med 80 % och för torsk med 75 % av skillnaden mellan normpris resp nedre prisgräns och jämförelsepris.

För budgetåret 1988/89 föreslås att pristillägg får utgå med oförändrade procenttal.

Fasta pristillägg utgår under innevarande budgetår för makrill, räka, storbackelånga och de viktigaste slagen av sötvattensfisk.

För budgetåret 1988/89 föreslås att pristillägget för övrig makrill sänks medan pristilläggen i övrigt utom för annan lake (ej rensad och flådd) får vara oförändrade. Vad gäller annan lake har jordbruksnämnden fått information som tyder på att en betydande del av rapporteringen av inköp för human konsumtion inte stämmer med verkliga förhållanden varför pristillägg kan ha utbetalats på felaktiga grunder. Nämnden anser därför att frågan om fortsatt stöd till annan lake bör få prövas av nämnden när en närmare bild erhållits av de verkliga förhållandena kring försäljningen. Förslag till pristillägg för budgetåret 1988/89 framgår av tabell 5.4.

TABELL 5.4 FÖRSLAG TILL FASTA PRISTILLÄGG FÖR BUDGETÅRET 1988/89 SAMT JÄMFORELSER MED INNEVARANDE OCH FOREGÅENDE BUDGETÅR. KR/KG

Fiskslag	1986/87	1987/88	Förslag 1988/89
Garnmakrill ¹	0,75	1,90	1,90
Övrig makrill ²	0,75	0,90	0,50
Kokräka	2,00	2,00	2,00
Råräka	1,85	1,85	1,85
Storbackelånga:			
- utan huvud	2,10	2,10	2,10
- med huvud	1,80	1,80	1,80
Sötvattensfisk I ³	1,80	1,95	1,95
Sötvattensfisk II ⁴	1,35	1,55	1,55 ⁵

1 Makrill fångad med garn, krok eller småvad inomskärs.

2 Makrill fångad med trål eller snörpvad utomskärs.

3 Gädda, gös, sik samt rensad och flådd lake.

4 Abborre, annan lake och sikloja.

5 Annan lake ingår efter särskilt beslut av jordbruksnämnden

För normprissatta fiskslag och torsk samt för makrill och kokräka fastställer regleringsföreningen Svensk Fisk lägstapriser och överskottspriser. Den fisk som inte kan säljas till minst lägstapris övertas av föreningen till överskottspris. Nivån på överskottspriserna avgörs av de medel som Svensk Fisk disponerar för detta ändamål, dvs dels intäkter från försäljning av mottagna överskott, dels anslagna medel.

För innevarande budgetår anslogs ursprungligen 7 milj kr för överskottshanteringen. Anslagna medel har tidigare varit tillräckliga men under innevarande budgetår har överskottskostnaderna ökat kraftigt. Efter framställningar från Svensk Fisk har jordbruksnämnden därför, i enlighet med sitt bemyndigande, hittills medgivit föreningen att sammanlagt ta i anspråk högst 14 milj kr för överskottshanteringen. Orsaken till de ökade kostnaderna är dels större överskottskvantiteter dels lägre uppnådda försäljningspriser. Övertagna kvantiteter avsätts främst till djurföda och till framställning av fiskmjöl.

För budgetåret 1988/89 föreslås att högst 12 milj kr anslås för överskottshanteringen. Jordbruksnämnden bör liksom hittills bemyndigas medge Svensk Fisk att ta i anspråk ytterligare medel. Nämnden bör dock härvid iakttä restriktivitet.

Vad gäller nivån på överskottspriserna finns under innevarande budgetår ett samband med lägstapriserna. Överskottspriset för sill/strömming får utgöra högst 60 % av lägstapriset. För storlekarna 2 och 3 får dock överskottspriserna inte understiga 1 kr/kg. För torsk gäller högst 70 % och för övriga normprissatta fiskslag högst 80 %. För makrill och kokräka finns inga procenttal föreskrivna.

För budgetåret 1988/89 föreslås att överskottspriset för samtliga lägstaprisatta fiskslag, dvs även makrill och kokräka, får uppgå till högst 75 % av lägstapriset. De särskilda reglerna för överskottspriset på sill föreslås utgå.

Jordbruksnämnden bör vidare ha rätt att, när nämnden så anser påkallat, meddela Svensk Fisk ytterligare föreskrifter vad gäller överskottshanteringen.

Under innevarande budgetår utgår regionala pristillägg på syd- och ostkusten. Införandet av dessa motiverades med att fisket på dessa kuststräckor visat en svagare utveckling än på västkusten samt att tillgängligt material pekade på lägre inkomster för syd- och ostkustens fiskare än för fiskare på västkusten.

Stödet utgår som fasta pristillägg (regionala pristillägg) för sill/strömning, samt på norra ostkusten även för torsk. Stöd utgår endast inom ramen för gällande normkvantitet och för avsättning till human konsumtion.

För budgetåret 1988/89 föreslås att stödet slopas för torsk på norra ostkusten samt att stödet i övrigt får utgå oförändrat. Stödet föreslås således utgå enligt följande:

- till fiskare bosatta på sydkusten med 10 öre/kg för sill/strömning levererad och såld till förstahandsmottagare på syd- och ostkusten,
- till fiskare bosatta på södra ostkusten (Stockholms län och söderut) med 20 öre/kg för sill/strömning levererad och såld till förstahandsmottagare på ostkusten samt med 10 öre/kg för sill/strömning levererad och såld till förstahandsmottagare på sydkusten,
- till fiskare bosatta på norra ostkusten (Uppsala län och norrut) med 50 öre/kg för sill/strömning levererad och såld till förstahandsmottagare på norra ostkusten, med 20 öre/kg för sill/strömning levererad och såld till förstahandsmottagare på södra ostkusten samt med 10 öre/kg för sill/strömning levererad och såld till förstahandsmottagare på sydkusten.

5.9 EXPORT AV SILL/STRÖMMING TILL STATSHANDELS- LÄNDER

Under innevarande budgetår utgår pristillägg för export av sill/strömning till statshandelsländer. Pristillägg får lämnas med lägst 40 och högst 65 öre/kg och med sammanlagt högst 10 milj kr, varav högst 3 milj kr få avse sill från Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön. I den utsträckning stödet inte utnyttjas får normkvantiteten för sill/strömning ökas, varvid varje ej ianspråktagen tiondel av rambeloppet för det sammanlagda stödet skall motsvara 1 000 ton

Export till statshandelsländer har hittills under innevarande budgetåret inte kommit till stånd i den omfattning och på det sätt som förväntades när stödet infördes. Köparen har krävt en sorterad vara. Några leveranser i bulk direkt till utländska moderfartyg ute till havs har därför ej skett utan varan har levererats sorterad och mestadels isad i lådor till mottagande fartyg i svenska hamnar. Under perioden juli - december 1987 har av rambeloppet 10 milj kr endast ca 1,8 milj kr förbrukats varav huvuddelen avsett sill från Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön.

Stödet föreslås dock få utgå även under budgetåret 1988/89. Rambeloppet bör vara oförändrat högst 10 milj kr varav högst 3 milj kr bör få avse sill från Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön. Pristillägget bör få utgå med högst 80 öre/kg. Närmare regler bör få fastställas av jordbruksnämnden efter förslag från Svensk Fisk.

Jordbruksnämnden bör även få besluta om att överföra anslagna medel för stöd till statshandelsexport till stöd till foderfisk samt att minska rambeloppet mot att i stället normkvantiteten ökas (se avsnitt 5.10 resp 5.2).

Utbytbarheten mellan stöd till konsumtionssill inom normprissystemet, statshandelsexport och foderfisk ger möjlighet att anpassa stödet i syfte att på bästa sätt utnyttja de avsättningsmöjligheter som kan komma att stå till buds.

5.10 STÖD TILL FODERFISK

Under innevarande budgetår utgår pristilllägg för foderfisk. Pristilllägg får lämnas med lägst 25 och högst 50 öre/kg och med sammanlagt högst 5 milj kr.

Stödet syftar till att göra det ekonomiskt möjligt att låta en större del av fångsterna gå till foder och på så sätt underlätta avsättningen av sill/strömning. Pristilllägg har under perioden juli - november 1987 utgått med 25 öre/kg för 40 % av levererade kvantiteter fodersill, dvs i praktiken med 10 öre/kg. I december 1987 höjdes stödet till 25 öre/kg för bifångster av fodersill i syfte att motverka att alltför många sillfiskelag skulle gå över till att fiska torsk under säsongen januari - mars 1988. Härigenom skulle industrins råvarubehov av sill för beredning tryggas. Då leveranserna av fodersill ökat trots en total nedgång i sillfisket har t o m december 1987 ca 4,5 milj kr av rambeloppet förbrukats. Jordbruksnämnden har med anledning härav dels åter sänkt stödet fr o m januari 1988 till i praktiken 10 öre/kg, dels i skrivelse den 13 januari 1988 hos regeringen begärt att få överföra ej utnyttjade medel för stöd till statshandelsexport till stöd till foderfisk.

Med hänsyn till rådande stora avsättningssvårigheter för sill/strömming till konsumtion samt tidvis även trygga råvaruförsörjningen till beredningsindustrin har parterna enats om att stödet till foderfisk bör utökas.

För budgetåret 1988/89 föreslås därför att pristillägg för foderfisk får lämnas till ett sammanlagt belopp av högst 12 milj kr. Pristillägg bör få utgå med högst 50 öre/kg.

Till fiskare bosatta på norra ostkusten bör som ett regionalt stöd, inom rambeloppet 12 milj kr, därutöver pristillägg få utgå med högst 25 öre/kg. Som en följd härav bör nu gällande fraktstöd för foderfisk på norra ostkusten upphöra.

Pristillägg bör vidare, inom rambeloppet 12 milj kr, även få utgå till foderfisk från insjöar (för detta stöd har beräknats högst 0,3 milj kr). Som en följd härav bör nu gällande fraktstöd för foderfisk från insjöar upphöra.

Närmare regler beträffande foderstödet omfattning och utformning bör få fastställas av jordbruksnämnden efter förslag från Svensk Fisk.

Jordbruksnämnden bör vidare få besluta om att överföra anslagna medel för stöd till foderfisk till stöd till statshandelsexport samt att minska rambeloppet mot att istället öka normkvantiteten (se avsnitt 5.9 resp 5.2).

5.11 TRYGGHETSFORSÄKRING

Fiskets kollektiva trygghetsförsäkring finansieras med medel ur prisregleringskassan. Vid införandet av försäkringen samt vid premiehöjningar t o m budgetåret 1985/86 har kostnaderna härför avräknats från normpriserna på så sätt att kostnaderna för pristilläggen beräknats bli lika mycket lägre som kostnaden för försäkringen.

Premien för den kollektiva trygghetsförsäkringen fastställdes ursprungligen för budgetår, men fastställs från och med år 1987 för kalenderår. Premien uppgår för år 1988 till 8,4 milj kr. Kostnaden för budgetåret 1988/89 beräknas till ca 9 milj kr då viss höjning av premien antages ske för år 1989. Kostnaden kan dock komma att bli högre.

Som framgår av avsnitt 5.3 har i och med årets förslag kostnaderna för försäkringen avräknats från normpriserna till den för budgetåret 1987/88 definitiva nivån 7,815 milj kr.

I samband med att nuvarande normprisreglering infördes ökade Sveriges Fiskares Riksförbunds (SFR) kostnader för förhandlingsarbetet.

Dessa kostnader, liksom övriga kostnader för SFR:s och regionförbundens arbete, betalas genom avgifter i olika former som tas ut av fiskare. Förhandlingskostnaderna tas ut genom ett procentavdrag från utbetalda pristilllägg. För budgetåret 1987/88 uppgår avdraget till 3 %, med ett maximerat belopp på 1,5 milj kr totalt. För budgetåret 1988/89 har SFR:s kongress beslutat höja uttaget till 4 %.

Genom nedgången i sillfisket har utgående pristilllägg minskat med den följderna att SFR genom procentavdraget fått in betydligt lägre belopp än avsedda 1,5 milj kr till täckning för förbundets förhandlingskostnader.

SFR anser det inte möjligt att ytterligare höja procentavdraget från utgående pristilllägg eller att på annat sätt taxera ut kostnaderna från fiskare. Dessa betalar redan idag relativt höga avgifter till olika organisationer och till arbetslöshetskassa. SFR har därför föreslagit att medel från prisregleringskassan får tas i anspråk för dessa ändamål. Konsumentdelegationen anser i princip att kostnader av detta slag bör betalas av organisationernas medlemmar och inte belasta prisregleringen.

Jordbruksnämnden och delegationerna har dock enats om att SFR för budgetåret 1988/89 bör av prisregleringsmedel tillföras 0,5 milj kr till förhandlingskostnader. Förslaget bör ses som en tillfällig åtgärd och innebär inget principiellt ställningstagande till frågan om hur kostnader av detta slag i framtiden bör täckas. Frågan kan tas upp i den förestående översynen av prisregleringen.

6.1 INTÄKTER OCH KOSTNADER 1987/88

Behållningen i Svensk Fisks konjunkturutjämningsfond uppgick per den 1 juli 1987 till 89,8 milj kr, en ökning med 14,0 milj kr jämfört med den 1 juli 1986. Motsvarande belopp för jordbruksnämndens prisregleringskassa var 77,9 milj kr, en ökning med 8,9 milj kr. (Stiftelsen Svensk Fisks konjunkturutjämningsfond har fr o m utgången av kalenderåret 1987 upphört varvid fondens medel överförts till Svensk Fisk ekonomisk förening.)

Regleringsekonomins totala intäkter under innevarande budgetår beräknas nu till ca 90 milj kr. Prisregleringsavgift, som tas ut på såväl svenskfångad som importerad fisk med högst 6 % av förstahands- resp importvärdet eller motsvarande belopp i öre per kg, beräknas tillföra kassan ca 75 milj kr, varav ca 30 % från svenska fiskares fångster. Exportavgift på viss sötvattensfisk och ål väntas tillföra prisregleringskassan ca 1,5 milj kr. Ränteintäkterna på de medel som är inneslående hos Svensk Fisk resp i prisregleringskassan beräknas uppgå till sammanlagt ca 14 milj kr.

Sammanlagt finns således ca 260 milj kr till prisregleringens förfogande under innevarande budgetår.

De sammanlagda kostnaderna för prisregleringen under innevarande budgetår beräknades ursprungligen av nämnden till ca 120 milj kr, varav ca 46 milj kr för rörliga pristillägg. Kostnaden kan nu beräknas till ca 115 milj kr varav ca 34 milj kr för rörliga pristillägg. Anledningen till att kostnaderna nu väntas bli lägre är främst att sillfångsterna minskat.

Enligt dessa beräkningar kommer tillgångarna i jordbruksnämndens prisregleringskassa och hos Svensk Fisk sammanlagt att uppgå till ca 145 milj kr vid utgången av innevarande budgetår. Behållningen i prisregleringskassan beräknas till ca 80 milj kr och hos Svensk Fisk till ca 65 milj kr.

I tabell 6.1 jämförs de kostnader för prisregleringen på fisk som bedömts bli följden av träffade överenskommelser, och som redovisats i regleringsskrivelserna för resp år, och de i efterhand konstaterade utfallen. En utförlig sammanställning av regleringsekonomins intäkter och kostnader redovisas i bilaga 1 (tabell 6).

TABELL 6.1 BERÄKNADE OCH FAKTISKA KOSTNADER FÖR PRISREGLERINGEN PÅ FISK BUDGETÅREN 1981/82 - 1987/88, MILJ KR

	Rörliga pristillägg		Totala kostnader	
	Beräknat vid resp överläggningstillfälle	Utfall	Beräknat vid resp överläggningstillfälle	Utfall
1981/82	41,5 - 59,5	57,8	61 - 79	75,7
1982/83	76	45,9	98	63,7
1983/84	68 - 82	52,5	100	76,3
1984/85	56 - 61	60,4	84	80,8
1985/86	75	46,4	103	76,6
1986/87	62	34,0	97	68,6
1987/88	46	34 ¹	120	115 ¹

1 Prognos

6.2 INTÄKTER OCH KOSTNADER 1988/89

6.2.1. INTÄKTER OCH DISPONIBELT BELOPP

Tillgångarna i jordbruksnämndens prisregleringskassa och hos Svensk Fisk kan enligt avsnitt 6.1 beräknas komma att uppgå till ca 145 milj kr per den 1 juli 1988. Intäkterna under budgetåret 1988/89 inkl ränteintäkter kan uppskattas till ca 90 milj kr. Sammanlagt står således i princip i storleksordningen 235 milj kr till prisregleringens förfogande under budgetåret 1988/89.

6.2.2 KOSTNADER FÖR DEN LÖPANDE REGLERINGEN

Mot bakgrund av gjorda marknadsbedömningar, föreslagna normpriser, nedre prisgränser för torsk samt normkvantiteten för sill/strömning har kostnaderna för pristilläggen för normprissatta fiskslag samt torsk uppskattats till ca 30 milj kr. Kostnaderna för fasta pristillägg på makrill, räka, storbackelånga och sötvattensfisk har beräknats till ca 6 milj kr. För regionala pristillägg på syd- och ostkusten har beräknats ca 4 milj kr. Stödet till export av sill/strömning till statshandelsländer samt stödet till foderfisk är högst 10 resp högst 12 milj kr. För täckande av Svensk Fisks kostnader för överskottshanteringen har beräknats högst 12 milj kr.

Kostnaderna för den kollektiva trygghetsförsäkringen för yrkesfiskare uppskattas till ca 9 milj kr. Kostnaderna för trygghetsförsäkringen kan dock komma att bli högre då premien för år 1989 ännu ej fastställts. Till SFR:s förhandlingskostnader föreslås 0,5 milj kr.

Den sammanlagda kostnaden för prisregleringen i form av pristillägg, överskottshantering, trygghetsförsäkring och SFR:s förhandlingskostnader beräknas komma att uppgå till knappt 85 milj kr.

6.2.3 KONSUMENTFRÄMJANDE ÅTGÄRDER

Under budgetåren 1985/86 och 1986/87 har priserna på torsk legat över normpriserna. Anledningen till de höga priserna har i första hand varit höga internationella priser till följd av minskade torskfångster.

I syfte att dämpa prisnivån på torsk införde jordbruksnämnden fr o m mars 1986 exportavgift på torsk med 50 öre/kg. Avgiften var i kraft t o m januari 1987. För innevarande budgetår har nämnden beslutat tillåta direktlandning av torsk från polska fartyg under våren 1988 i syfte att öka tillförseln och därmed dämpa prisnivån.

Vid överläggningarna våren 1987 inför innevarande budgetår begärde konsumentdelegationen att konsumenterna skulle kompenseras för den höga prisnivån på torsk under 1985/86. Jämförelsepriserna var under hösten 1985 och våren 1986 i genomsnitt 0,70 resp 1,55 kr/kg högre än normpriserna. Parterna kunde ej enas om konkreta åtgärder för att kompensera konsumenterna. Enighet nåddes dock om att ett belopp om högst 15 milj kr av prisregleringsmedel borde reserveras för konsumentfrämjande åtgärder.

För innevarande budgetår finns således 15 milj kr reserverade för konsumentfrämjande åtgärder. Den närmare användningen av dessa medel beslutas av regeringen.

Under nu avslutade överläggningar har frågan om de höga torskpriserna åter varit aktuell. Jämförelsepriserna var under hösten 1986 och våren 1987 i genomsnitt 1,82 resp 1,72 kr/kg högre än normpriserna.

Parterna föreslår att för budgetåret 1988/89 ytterligare 15 milj kr av prisregleringsmedel avsätts för konsumentfrämjande åtgärder. Parterna föreslår vidare att detta belopp tillsammans med för innevarande budgetår avsatta 15 milj kr bör användas till nedsättningar av konsumentpriset på torskfilé under 1988/89. Avsedda prisnedsättningar skall ske utöver handelns sedvanliga priskampanjer. Marknadsföringsåtgärder från Svensk Fisk och Swefisk skall i tiden samordnas med prisnedsättningskampanjerna för att

få en större och mera varaktig effekt. För att närmare utforma aktuella åtgärder har nämnden tillsatt en arbetsgrupp med representanter från handeln, jordbruksnämnden och de båda delegationerna.

6.2.4 JORDBRUKSNÄMNDENS UPPBÖRDSKOSTNADER

Jordbruksnämndens kostnader för uppbörd och kontroll av prisreglerings- och exportavgifter beräknas av nämnden till ca 1,1 milj kr.

6.2.5 SVENSK FISKS KOSTNADER

Svensk Fisks kostnader för administration och upplysningsverksamhet har av föreningen beräknats till ca 10,4 milj kr. Här i ingår kostnader för informations- och upplysningsverksamhet som angetts till ca 4,0 milj kr. För undvikande av dubbelarbete förutsätter jordbruksnämnden och delegationerna att föreningens marknadsföringsåtgärder föregås av samråd med Swefisk.

6.2.6 SWEFISK

Swefisk, ekonomisk förening, har av statens jordbruksnämnd tills vidare godkänts som sådan organiserad samordning på fiskförsäljningens område som anges i 17 § 2 st i förordningen (1986:428) om prisreglering på fiskets område.

Föreningen är enligt sina stadgar en samordnande organisation av förstahandsmottagare som bl a har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att ta initiativ till och utgöra forum för förhandlingar mellan förstahandsmottagare och beredningsindustrin i syfte att tillförsäkra svensk beredningsindustri råvara samt att åstadkomma en ökad avsättning av svenskfångad fisk på den svenska färskvarumarknaden och på export.

Till Swefisk har för innevarande budgetår anslagits 3 milj kr ur prisregleringskassan för marknadsföringsåtgärder och föreningen har påbörjat en marknadskampanj. Arbetet leds av en projektgrupp i vilken även Svensk Fisks verkställande direktör ingår. Jordbruksnämnden har hittills överfört 1,5 milj kr av de anslagna medlen till föreningen.

"Vad slutligen gäller ansvaret för finansieringen av kostnaderna för administrationen av en samordnad distribution och för marknadsföringen vill jag betona att den givetvis bör ankomma på näringen. Om viss del av finansieringen skall ske inom ramen för prisregleringen får bedömas i anslutning till de återkommande överläggningarna."

För budgetåret 1988/89 föreslås att Swefisk tilldelas högst 2 milj kr för marknadsföringsåtgärder. Jordbruksnämnden bör få pröva tilldelningen av medel. En förutsättning bör vara att Swefisk med egna medel eller med bistånd från näringslivet bidrar med ytterligare medel till denna verksamhet och att samråd äger rum med Svensk Fisk.

6.2.7 KOSTNADER FÖR UTSÄTTNING AV FISK

Som framgår av avsnitt 1 bör jordbruksnämnden avge förslag till disposition av medel ur prisregleringskassan för fisk för att bestrida kostnader för utsättning av fisk. Därvid skall även beräknas en särskild medelsram för fortsatt försöksverksamhet med s k fördröjd utsättning av lax. De båda beloppen bör bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen.

Jordbruksnämnden föreslår att högst 5 milj kr utgår ur prisregleringskassan för att bestrida kostnader för utsättning av fisk under budgetåret 1988/89. Nämnden tar dock inte ställning till hur beloppet bör fördelas. Konsumentdelegationen delar härvidlag nämndens uppfattning.

Enligt förslag från fiskets förhandlingsdelegation bör 4,3 milj kr användas enligt följande (milj kr).

Al, ost- och sydkusten	0,7
Al, västkusten	0,2
Rödspätta och torsk, västkusten	0,1
Insjöar	3,3
Summa	4,3

Fiskeristyrelsen har inget att erinra häremot.

Vad beträffar medel till utsättning av lax framgår fiskets förhandlingsdelegations resp fiskeristyrelsens synpunkter av de resp inlagor som bifogas (bilaga 2 och 3).

6.2.8 REGLERINGENS TOTALKOSTNADER

Prop. 1987/88: 117
Bilaga

De sammanlagda kostnaderna för regleringen under budgetåret 1988/89 inkl administrations- och uppbördskostnader samt medel till utsättning av fisk och konsumentfrämjande åtgärder beräknas komma att uppgå till drygt 115 milj kr.

En sammanfattning av fördelningen på olika ändamål och jämförelse med faktiska kostnader för budgetåret 1986/87 och nu gjorda beräkningar för budgetåret 1987/88 redovisas i tabell 6.2.

TABELL 6.2 FÖRDELNING AV KOSTNADER FÖR PRISREGLERINGEN PÅ FISK BUDGETÅREN 1986/87 - 1988/89. MILJ KR

	1986/87 Utfall	1987/88 Beräknat	1988/89 Beräknat
Rörliga pristillägg	34,0	34,0	30,0
Fasta pristillägg	5,1	6,0	6,0
Regionala pristillägg	-	4,0	4,0
Statshandelsexport	-	10,0	10,0
Foderfisk	-	5,0	12,0
Fraktstöd	1,0	0,2	-
Överskottshantering	6,5	14,0	12,0
Trygghetsförsäkring	6,6	7,8	9,0
SFR:s förhandl. kostn.	-	-	0,5
S:a prisregleringen	53,2	81,0	83,5
Utsättning	5,1	4,9	5,0
JN:s uppbördskostnader	0,8	1,1	1,1
Svensk Fisks adm m m	8,5	9,9	10,4
Samordn./Swefisk	1,0	3,0	2,0
Exportrådet	-	0,2	-
Konsumentåtgärder	-	15,0	15,0
S:a övrigt	15,4	34,1	33,5
Totalt	68,6	115,1	117,0

6.3 REGLERINGENS FINANSIERING UNDER 1988/89

Regleringsföreningen Svensk Fisk föreslås för budgetåret 1988/89 tillföras 48 milj kr ur jordbruksnämndens prisregleringskassa för fisk. Vidare bör kostnaderna för trygghetsförsäkringen, utsättning av fisk samt jordbruksnämndens uppbördskostnader liksom hittills få täckas med medel ur denna kassa. Även de föreslagna bidragen till

SFR:s förhandlingskostnader samt till Swefisk ekonomisk förening föreslås få utgå ur prisregleringskassan. Vidare bör kostnaderna för föreslagna konsumentfrämjande åtgärder få bekostas av prisregleringskassan.

Kostnaderna för rörliga, fasta och regionala pristilllägg, stöd till statshandelsexport och foderfisk, överskottshantering, samt kostnader för Svensk Fisks administration m m bör få täckas med medel som disponeras av Svensk Fisk, dvs i första hand av under budgetåret tillförda medel och ränteintäkter hos föreningen samt i sista hand av hos föreningen behållna medel.

Ovannämnda förslag till finansiering innebär att ur jordbruksnämndens prisregleringskassa föreslås få utgå ca 80 milj kr, vilket beräknas något understiga intäkterna i kassan. Behållningen i kassan skulle därmed komma att uppgå till ca 85 milj kr per den 1 juli 1989.

Av behållna medel hos Svensk Fisk skulle komma att tas i anspråk ca 30 milj kr utöver räntan på medlen. Behållningen per den 1 juli 1989 skulle därmed komma att uppgå till ca 30 milj kr.

Disponibla tillgångar per den 1 juli 1989 skulle totalt komma att uppgå till ca 115 milj kr.

7 HEMSTÄLLAN

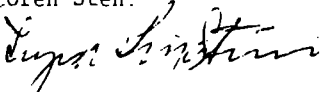
Med hänsyn till det ovan anförda hemställer jordbruksnämnden

1. att prisregleringar för fisk samt finansieringen av denna under budgetåret 1988/89 utformas på sätt som ovan föreslagits,
2. att normkvantiteten för sill/strömning fastställs till 57 000 ton samt att nämnden bemyndigas höja denna till högst 70 000 ton på sätt som ovan föreslagits,
3. att normpriser samt prisgränser för torsk fastställs på sätt som ovan föreslagits,
4. att rörliga, fasta och regionala pristilllägg utgår på sätt som ovan föreslagits samt att nämnden bemyndigas pröva om fortsatt stöd skall utgå till annan lake,
5. att stöd till export av sill/strömning till statshandelsländer får utgå med sammanlagt högst 10 milj kr enligt bestämmelser som får beslutas av nämnden samt att nämnden bemyndigas överföra medel härav till stöd till foderfisk.

6. att stöd till foderfisk får utgå med sammanlagt högst 12 milj kr enligt bestämmelser som får beslutas av nämnden samt att nämnden bemyndigas överföra medel härav till stöd till export av sill/strömning till statshandelsländer,
7. att nämnden bemyndigas utbetala 48 milj kr till Svensk Fisk att disponeras av föreningen för kostnader för prisregleringen,
8. att nämnden bemyndigas medge Svensk Fisk att, utöver medel som utbetalas av nämnden, disponera de ränteintäkter som uppkommer hos föreningen samt, om erforderligt, hos föreningen behållna medel för kostnader för prisregleringen och för Svensk Fisks administration inkl marknadsfrämjande åtgärder och upplysningsverksamhet,
9. att nämnden bemyndigas medge att medel utöver vad som ovan föreslagits får användas för överskottshantering efter prövning av nämnden,
10. att nämnden bemyndigas meddela närmare bestämmelser om pristillägg och överskottshantering,
11. att nämnden bemyndigas bestrida kostnaderna för fiskarens trygghetsförsäkring,
12. att nämnden bemyndigas till Sveriges Fiskares Riksförbund utbetala 0,5 milj kr för täckande av förbundets förhandlingskostnader,
13. att nämnden bemyndigas till fiskeristyrelsen utbetala högst 5 milj kr för utsättning av fisk,
14. att nämnden bemyndigas till Swefisk ek för utbetala högst 2 milj kr för marknadsföringsåtgärder,
15. att nämnden bemyndigas att utforma de närmare reglerna för konsumentfrämjande åtgärder och att bestrida kostnaderna för dessa med, dels anslaget belopp om 15 milj kr för innevarande budgetår, dels ytterligare 15 milj kr i enlighet med vad som ovan föreslagits,
16. att i förekommande fall högst 1 milj kr av de fettvaruavgifter som tas ut vid härdning av sillolja av inhemskt ursprung, med avdrag för vad som kan beräknas återbetalas vid export, överförs till prisregleringskassan för fisk,
17. att nämnden bemyndigas utbetala pristillägg även vid landningar utomlands om dessa har föranletts av ishinder,

Detta ärende har på föredragning av avdelningschefen Öjeheim avgjorts av generaldirektören och ledamöterna Alamaa, Arvidsson, Brangmo, Ekberg, Eriksson och Fringel. Därvid har även avdelningschefen Sjöberg närvarit. I ärendets behandling har även deltagit tf avdelningsdirektören Sten.

Prop. 1987/88: 117
Bilaga

Ingvar Lindström

Per-Göran Öjeheim

STATENS JORDBRUKSNÄMND
FISKSEKTIONEN
(PF4-02-JS)

1988-02-11

BILAGA 1
TILL DNR
402-170/88

UPPGIFTER RÖRANDE NORMPRISSYSTEMET (ENLIGT SVENSK FISKS STATISTIK) SAMT
REGLERINGSEKONOMIN

TABELL 1 FASTSTÄLLD OCH UTNYTTJAD NORMKVANTITET, ILANDFÖRD OCH FÖRSÄLD SAMT
TOTALT ILANDFÖRD KVANTITET FÖR SILL/STRÖMMING, TON

	1983/84	1984/85	1985/86	1986/87	1987/88
Fastställd normkvantitet ¹	83 000	80 000	76 000	73 000	60 000
Utnyttjad normkvantitet ¹	77 291	77 395	69 594	55 726	
Ilandfört och försålt ²	84 358	87 455	69 807	55 726	
Totalt ilandfört ³					
- i Sverige	97 400	93 300	79 600	64 900	
- i Sverige och utlandet ⁴	112 700	114 700	93 100		

1. Pristilläggsberättigad kvantitet.
2. Kvantitet som varit pristilläggsberättigad om ej normkvantitet satt tak.
3. Inkl "överskott", dvs kvantiteter som inte kunnat säljas till minst lägsta priser, samt ej licensierade fiskares fångster. (SCB:s statistik.)
4. Utlandslandningar saknas för 1986/87.

TABELL 2 PRISTILLÄGGSBERÄTTIGADE KVANTITETER, TON

	1983/84	1984/85	1985/86	1986/87
Sill/strömming, stor	36 736	31 020	27 333	16 616
Sill/strömming, liten	40 555	46 375	42 261	39 110
Torsk	49 411	46 075	43 538	39 291
Övriggrupp I ¹	820	1 422	1 289	1 393
Övriggrupp II ²	2 364	2 208	2 321	1 679
Övriggrupp III ³	523	518	427	338
Övriggrupp IV ⁴	114	67	133	73
Makrill	741	827	524	465
Kokräka	537	515	671	689
Råräka	242	731	889	616
Storbackelånga	113	75	83	18
Sötvattenfisk I ⁵	941	965	838	813
Sötvattenfisk II ⁶	625	603	537	547

1. Gråsej, vitling, sandskägga och pigghaj.
2. Kolja, rödspätta, havskatt och lyrtorsk.
3. Kummel, rödtunga och bergtunga.
4. Lubb, skrubba och horngädda.
5. Gädda, gös och sik samt fr o m 1984/85 rensad och flådd lake.
6. Abborre, siklöja samt t o m 1983/84 lake resp fr o m 1984/85 annan lake.

TABELL 3 NORMPRISER SAMT BERÄKNADE GENOMSnittLIGA JÄNFÖRELSEPRISER OCH PRISTILLÄGG, KR/KG

	1983/84	1984/85	1985/86	1986/87	1987/88
NORMPRISER					
Sill/strömning, stor	2,98	3,01	3,06	3,17	3,17
Sill/strömning, liten	2,31	2,34	2,38	2,46	2,46
Torsk	4,27				
- 1 juli - 31 december		4,58	4,83	5,22	6,00-7,20 ⁶
- 1 januari - 30 juni		4,38	4,62	4,99	5,50-6,70 ⁶
Kokräka	32,85	35,00			
Övriggrupp I ²	5,70	6,27	6,61	6,97	6,97
Övriggrupp II ³	7,10	7,81	8,24	8,69	8,69
Övriggrupp III ⁴	14,08	15,49	16,35	17,25	17,25
Övriggrupp IV ⁵	2,85	3,14	3,31	3,49	3,49
JÄMFÖRELSEPRISER ⁷					
Sill/strömning stor	2,04	1,90	2,09	2,39	
Sill/strömning, liten	1,53	1,32	1,45	1,54	
Torsk	4,32	4,46	5,94	6,80	
- 1 juli - 31 december		4,43	5,53	7,04	
- 1 januari - 30 juni		4,47	6,17	6,71	
Kokräka	46,02	48,05	44,38	49,19	
Övriggrupp I ²	4,13	3,94	5,01	5,77	
Övriggrupp II ³	6,49	7,30	7,99	9,36	
Övriggrupp III ⁴	10,11	11,07	15,11	20,67	
Övriggrupp IV ⁵	2,26	3,03	3,76	4,17	
PRISTILLÄGG ⁷					
Sill/strömning, stor	0,66	0,73	0,63	0,51	
Sill/strömning, liten	0,55	0,67	0,61	0,60	
Torsk	0,04	0,05	-	-	
- 1 juli - 31 december		0,11	-	-	
- 1 januari - 30 juni		0,02	-	-	
Kokräka	-	-			
Övriggrupp I ²	1,18	1,87	1,25	1,09	
Övriggrupp II ³	0,50	0,47	0,52	0,25	
Övriggrupp III ⁴	2,98	3,60	1,36	0,03	
Övriggrupp IV ⁵	0,47	0,17	0,02	0,01	

1. Kokräka åsätts ej normpris fr o m 1985/86, se även tabell 5.
2. Gråsej, vitling, sandskädda och pigghaj.
3. Kolja, rödspätta, havskatt och lyrtorsk.
4. Kummel, rödtunga och bergtunga.
5. Lubb, skrubba och horngädda.
6. Nedre resp övre prisgräns.
7. Baserade på uppgifter från de större förstahandsmottagarna. Vägda medeltal av månadsuppgifter. För "övriggrupperna" påverkas värdena av ändrade kvantiteter för ingående fiskslag och är således inte enbart uttryck för prisändringar.

TABELL 4 **PROCENTSATS AV SKILLNADEN MELLAN NORMPRIS OCH JÄMFÖRELSEPRIS MED VILKEN PRISTILLÄGG UTGÅR**

	1983/84	1984/85	1985/86	1986/87	1987/88
Sill	70	65	65	65	75
Torsk ¹	75	75	75	75	75
Övriga ¹	75	80	80	80	80

1. Övriggrupp I - IV samt t o m 1984/85 även kokräka

TABELL 5. **JÄMFÖRELSEPRISER OCH FASTA PRISTILLÄGG. KR/KG**

	1983/84	1984/85	1985/86	1986/87	1987/88
JÄMFÖRELSEPRISER⁴					
Makrill	6,23	6,94	5,17	7,95	
Kokräka ¹	46,02	48,05	44,38	49,19	
Råräka	12,07	9,73	9,79	14,22	
Storbackelånga	
Sötvattensfisk I ²	10,06	11,93	12,54	13,63	
Sötvattensfisk II ³	3,19	3,95	4,37	4,22	
FASTA PRISTILLÄGG					
Makrill	0,60	0,70	0,75	0,75	
Garnmakrill					1,90
Övrig makrill					0,90
Kokräka ¹			2,00	2,00	2,00
Råräka	1,75	1,75	1,85	1,85	1,85
Storbackelånga					
- med huvud	1,62	1,70	1,80	1,80	1,80
- utan huvud	1,90	2,00	2,10	2,10	2,10
Sötvattensfisk I ²	1,63	1,70	1,80	1,80	1,95
Sötvattensfisk II ³	1,16	1,25	1,35	1,35	1,55

1. T o m 1984/85 åsattes kokräka normpris, se även tabell 2.

2. Gädda, gös och sik samt fr o m 1984/85 rensad och flådd lake.

3. Abborre, siklöja samt t o m 1983/84 lake resp fr o m 1984/85 annan lake.

4. För sötvattensfisk är underlaget för beräknade jämförelsepriser begränsat.

TABELL 6 REGLERINGSEKONOMIN 1983/84 - 1986/87 SAMT PROGNOIS FÖR 1987/88 OCH 1988/89. MILJ KR

	1983/84	1984/85	1985/86	1986/87	1987/88 prognos	1988/89 prognos
ING BEHÅLLNING	<u>99,8</u>	<u>124,1</u>	<u>128,5</u>	<u>144,8</u>	<u>167,7</u>	<u>(143,1)</u>
Prisregl.kassan	42,4	57,7	68,9	69,0	77,9	
Konj.utj.fonden	57,4	66,4	59,6	75,8	89,8	
INTÅKTER	<u>100,6</u>	<u>85,2</u>	<u>92,9</u>	<u>91,5</u>	<u>90,5</u>	
Prisregl.av m m	60,7	66,5	71,6	74,6	75,0	
Utförselavg	1,2	1,5	3,9	2,6	1,5	
Ränta kassan	6,6	8,9	9,2	7,2	7,0	
Ränta fonden	7,1	8,3	8,2	7,1	7,0	
Budgetmedel	25,0	-	-	-	-	
UTGIFTER	<u>76,3</u>	<u>80,8</u>	<u>76,6</u>	<u>68,6</u>	<u>(115,1)</u>	
Rörliga pristillägg	52,5	60,4	46,4	34,0	(34,0)	
- sill/strömning	46,6	52,5	43,0	32,0	(32,0)	
- torsk	2,1	2,3	-	-	-	
- övriga	3,8	5,6	3,4	2,0	(2,0)	
Fasta pristillägg	3,3	4,4	5,8	5,1	(6,0)	
- makrill	0,4	0,6	0,4	0,4		
- kokräka	-	-	1,3	1,4		
- råräka	0,4	1,3	1,7	1,1		
- långa	0,2	0,1	0,2	0,0		
- sötvattensfisk	2,3	2,4	2,2	2,2		
Regionala pristillägg	-	-	-	-	(4,0)	
Pristill. statshand. exp	-	-	-	-	(10,0)	
Pristill. fodersill	-	-	-	-	(5,0)	
Resterande pristillägg från tidigare år	-	-	0,3	-	-	
Reg. fraktstöd m m	1,1	0,5	0,9	1,0	(0,2)	
Överskottshantering	5,1	1,9	6,4	6,5	(14,0)	
Trygghetsförsäkring	4,4	4,4	5,4	6,6	7,8	
Utsättning	3,0	2,2	3,4	5,1	4,9	
Samordning/Swefisk	-	-	-	1,0	3,0	
Exportrådet	-	-	-	-	0,2	
JNs uppbördskostn m m	0,7	0,7	0,8	0,8	1,1	
Svensk fisk adm	6,2	6,3	7,2	8,5	9,9	
Konsum.främj.åtg.	-	-	-	-	15,0	
UTGÅENDE BEHÅLLNING	<u>124,1</u>	<u>128,5</u>	<u>144,8</u>	<u>167,7</u>	<u>(143,1)</u>	

Fiskets förhandlingsdelegation med synpunkter på medel till utsättning av lax

Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR) har i årets prisförhandlingar föreslagit nedanstående belopp och fördelning när det gäller utsättning av fisk. Dessa belopp har godkänts såväl av de båda delegationerna som fiskeristyrelsen.

Al, ost- och västkusten	0,7
Al, västkusten	0,2
Rödspätta och torsk, västkusten	0,1
Insjöar	3,3
Summa	4,3

I förhandlingsuppdraget anges att en särskild medelsram skall beräknas för s k fördröjd utsättning av lax. Fiskets förhandlingsdelegation har hela tiden ställt sig negativ till att prisregleringsmedel användes för denna typ av utsättning. Anledningen härtill är att idén uppfanns i samband med den laxutredning som på sin tid gjordes av dåvarande generaldirektören i fiskeristyrelsen och hade som mål att stoppa yrkesfisket efter lax till havs. Det andra var att metoden var alldeles för dyr i förhållande till effekten och att försök av detta slag skall bekostas av andra medel och ha andra syften.

SFR är dock inte motståndare till utsättning av fisk vilket förslagen ovan visar.

Fiskeristyrelsen tycks nu efter lång tid ha insett att utsättningen enligt s k delayed release bör avbrytas och delar såvitt vi kan bedöma vår uppfattning.

Vi anser dock att den bör nedtrappas kraftigare och föreslår därför att 0,2 Mkr användes för nämnda metod och att istället 0,4 Mkr användes för att utsätta laxsmolt enligt den metod som tillämpats tidigare och som med framgång använts i såväl Sverige som Finland under många år.

Samrådsyttrande från Fiskeristyrelsen vad gäller
utsättning av lax 1988/89

I Fiskeristyrelsens samrådsyttrande 1988-01-18 till statens jordbruksnämnd, anføres följande vad gäller utsättning av lax.

"SFR avstyrker att prisregleringsmedel används till försök med fördröjd utsättning av lax. Styrelsen föreslår att 600 000 kr anvisas för detta ändamål till kompletterande försök och utvärdering för det 4:e året av den 5-åriga försöksperioden. Avsikten med försöket är ej att minska det svenska yrkesfisket utan att utveckla det, men inom andra geografiska områden. Detta kan också vara ett sätt att undvika en minskning, som kan bli följden av att naturbestånden av lax måste skyddas. Försöken med fördröjd utsättning är också av stort värde för utveckling generellt av tekniken för utplantering av lax. Styrelsen tillstyrker också att 600 000 kr används för utplantering av lax för Östersjön utöver fördröjd utsättning."

Enligt senare uppgift från Fiskeristyrelsen (avdelningsdirektör Bo Holmberg) prioriterar styrelsen fördröjd utsättning framför annan form av laxutsättning vid begränsad tillgång på medel.